

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2021. gada 3. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 2008/118/EK – Akcīzes nodokļa vispārējais režīms – 1. panta 2. punkts – Papildu netiešie nodokļi akcīzes precēm – Direktīva 2009/28/EK – No atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanas sekmēšana – 1. pants un 3. panta 1. un 2. punkts, kā arī 3. punkta a) apakšpunkts, to interpretējot kopā ar 2. panta k) punktu – Direktīva 2009/72/EK – Kopīgie noteikumi attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu – Saražotās elektroenerģijas vērtības nodoklis – Nodokļa raksturs un struktūra – Nodoklis, kas vienādi attiecas uz elektroenerģiju, kas ražota, izmantojot atjaunojamus energoresursus, un elektroenerģiju, kas ražota, izmantojot neatjaunojamus energoresursus

Lietā C-220/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana* (Valensijas Kopienas Augstā tiesa, Spānija) iesniedza ar 2019. gada 22. februārī pieņemto lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 11. martā, tiesvedībā

Promociones Oliva Park SL

pret

Tribunal Económico Administrativo Regional (TEAR) de la Comunidad Valenciana,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši K. Likurģs [*C. Lycourgos*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents),

ģenerālvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Promociones Oliva Park SL* vārdā – J. Terrón Díaz un S. J. Llopis Nadal, abogados,
- Spānijas valdības vārdā – sākotnēji A. Rubio González, pārstāvis, vēlāk – S. Centeno Huerta, pārstāve,
- Eiropas Komisijas vārdā – A. Armenia un O. Beynet, pārstāves, kā arī P. Arenas, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV 2009, L 9, 12. lpp.), 1. panta 2. punktu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV 2009, L 140, 16. lpp.) 1. pantu, 2. panta k) punktu un 3. panta 1. un 2. punktu, kā arī 3. punkta a) apakšpunktu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV 2009, L 211, 55. lpp.) 32.–34. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Promociones Oliva Park SL* (turpmāk tekstā – “*Oliva Park*”) un *Tribunal Económico Administrativo Regional de la Comunidad Valenciana* (Valensijas Reģionālā nodokļu pārsūdzības iestāde, Spānija; turpmāk tekstā – “*TEAR*”) par tās noraidīto lūgumu koriģēt saražotās elektroenerģijas vērtības nodokļa (turpmāk tekstā – “*IVPEE*”) apgrieztās iekasēšanas aprēķinu par 2013.–2016. gadu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2008/118

- 3 Direktīvas 2008/118 1. pantā ir paredzēts:

“1. Šī direktīva nosaka vispārēju režīmu attiecībā uz akcīzes nodokli, ko tieši vai netieši uzliek šādu preču patēriņam (turpmāk “akcīzes preces”):

- a) energoprodukti un elektroenerģija, uz ko attiecas [Padomes] Direktīva 2003/96/EK [(2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV 2003, L 283, 51. lpp.)];

[..].

2. Dalībvalstis īpašos nolūkos var akcīzes precēm papildus piemērot [papildu] netiešos nodokļus, ja tie nodokļa bāzes noteikšanas, nodokļa aprēķināšanas, nodokļa uzlikšanas iespējas un nodokļa pārraudzības ziņā, izņemot noteikumus par atbrīvojumu no nodokļiem, atbilst Kopienas noteikumiem, ko piemēro akcīzes nodoklim vai pievienotās vērtības nodoklim.

[..]”

Direktīva 2009/28

- 4 Saskaņā ar Direktīvas 2009/28 1. pantu “Priekšmets un darbības joma”:

“Ar šo direktīvu izveido vienotu sistēmu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanas veicināšanai. Tajā paredz valstu obligātos mērķus no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas kopējā īpatsvara sasniegšanai elektroenerģijas bruto galapatēriņā, kā arī mērķi šādas enerģijas īpatsvaram transporta nozarē. [..]”

- 5 Šīs direktīvas 2. panta “Definīcijas” otrās daļas k) punktā jēdziens “atbalsta shēma” ir definēts kā “jebkāds instruments, shēma vai mehānisms, ko piemēro dalībvalsts vai dalībvalstu grupa un kas veicina no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanu, samazinot šādas enerģijas izmaksas, palielinot tās pārdošanas cenu vai šādas enerģijas iegādes apjomu, izmantojot atjaunojamās enerģijas izmantošanas pienākumu vai citādi; tā ietver atbalstu ieguldījumu veidā, atbrīvojumu no nodokļiem vai nodokļu samazināšanu, nodokļu atmaksu, atbalsta shēmas, kas paredz pienākumu izmantot atjaunojamo enerģiju, arī shēmas, kurās izmanto “zaļos sertifikātus”, kā arī tiešās cenu atbalsta shēmas, tostarp valsts regulētus tarifa maksājumus un prēmiju maksājumus, bet neaprobežojoties ar tiem”.
- 6 Minētās direktīvas 3. pantā “Valsts vispārējie obligātie mērķi un pasākumi saistībā ar enerģijas izmantošanu no atjaunojamajiem energoresursiem” ir paredzēts:

“1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars, kas aprēķināts saskaņā ar 5. līdz 11. pantu, 2020. gada enerģijas bruto galapatēriņā vismaz atbilst tās vispārējam valsts mērķim minētajā gadā attiecībā uz enerģijas īpatsvaru, kas saražota no atjaunojamajiem energoresursiem, kā norādīts I pielikuma A daļas tabulas trešajā ailē. [..]”

2. Dalībvalstis veic pienācīgi izstrādātus pasākumus, lai nodrošinātu, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars ir vienāds vai lielāks par to, kas norādīts I pielikuma B daļas indikatīvajā liknē.

3. Lai izpildītu šā panta 1. un 2. punktā noteiktos mērķus, dalībvalstis drīkst īstenot arī šādas pasākumus:

a) atbalsta shēmas;

[..].”

Direktīva 2009/72

- 7 Direktīvas 2009/72 1. pantā “Priekšmets un darbības joma” ir paredzēts:

“Ar šo direktīvu paredz kopīgus noteikumus elektroenerģijas ražošanai, pārvadei, sadalei un piegādei, kā arī patērētāju aizsardzības noteikumus, lai [Eiropas Savienībā] uzlabotu un integrētu konkurētspējīgus elektroenerģijas tirgus. Ar to nosaka noteikumus, kas attiecas uz elektroenerģijas nozares organizāciju un darbību, pieeju tirgum, kritērijiem un procedūrām, kuras piemēro konkursiem un atļauju piešķiršanai, un sistēmu ekspluatāciju. [..]”

- 8 Direktīvas 2009/72 32.–34. pantā, kas ir ietverti tās VIII nodaļā “Sistēmas piekļuves organizācija”, ir reglamentēta šīs piekļuves kārtība.

- 9 Šīs direktīvas 32. panta “Trešo personu piekļuve” 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina tādas sistēmas ieviešanu, kas trešām personām dod piekļuvi pārvades un sadales sistēmām, un kuru visiem tiesīgajiem lietotājiem piemēro objektīvi un bez sistēmas lietotāju diskriminācijas.
- 10 Minētās direktīvas 33. pants “Tirgus atvērtība un savstarpīgums” attiecas uz elektroenerģijas tirgus atvēršanu un savstarpīgumu, un šīs pašas direktīvas 34. pants “Tiešās līnijas” attiecas uz pasākumiem, kas visiem elektroenerģijas ražotājiem, elektroenerģijas piegādātājiem un tiesīgajiem patērētājiem, kas veic uzņēmējdarbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā, tiek nodrošināta piekļuve, izmantojot tiešās līnijas.

Spānijas tiesību akti

- 11 2012. gada 27. decembra *Ley 15/2012 de medidas fiscales para la sostenibilidad energética* (Likums 15/2012 par nodokļu pasākumiem enerģētikas ilgtspējas jomā; BOE Nr. 312, 2012. gada 28. decembris, 88081. lpp.) preambulā ir noteikts:

“I. Šā likuma mērķis ir pielāgot mūsu nodokļu sistēmu efektīvākai un videi draudzīgākai izmantošanai un ilgtspējīgai attīstībai [..].

[..]

Šā likuma pamatā galvenokārt ir Konstitūcijas 45. pants [..]. Tādējādi viens no šīs nodokļu reformas pamatvirzieniem ir internalizēt vides izmaksas, kas rodas saistībā ar elektroenerģijas ražošanu [..]. Šim likumam ir jābūt stimulam, lai uzlabotu energoefektivitātes līmeni, vienlaikus nodrošinot dabas resursu labāku apsaimniekošanu un turpinot uzlabot ilgtspējīgas attīstības jauno modeli gan no ekonomiskā un sociālā viedokļa, gan arī no vides viedokļa.

[..]

Šajā nolūkā ar šo likumu tiek ieviesti trīs jauni nodokļi: [IVPEE] [..]

II. Šajā ziņā un ar mērķi arī veicināt līdzsvaru budžetā šī likuma I sadaļā ir ieviests nodoklis par saražotās elektroenerģijas vērtību, kas ir tiešs reālnodoklis, kas attiecas uz elektroenerģijas ražošanu un tās iekļaušanu Spānijas elektrotīklā.

Ar šo nodokli apliek elektroenerģijas ražotāju ekonomisko kapacitāti, jo viņu iekārtas, pirmkārt, prasa ievērojamus ieguldījumus elektroenerģijas pārvades un sadales tīklos, lai varētu realizēt pa tiem piegādāto enerģiju, un, otrkārt, pašu iekārtu vai šo tīklu pastāvēšanas un attīstības dēļ nepārprotami tiek radīta ietekme uz vidi, vienlaikus prasot ievērojamas izmaksas, kuras ir nepieciešamas, lai garantētu energoapgādi. Nodoklis tiek piemērots visu veidu elektroenerģijas ražošanai.”

- 12 Šā likuma 1. pantā ir paredzēts:

“[IVPEE] ir tiešs reālnodoklis, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un tās iekļaušanu (saražotā neto elektroenerģija) elektrotīklā, izmantojot katru no šī likuma 4. pantā minētajām iekārtām.”

- 13 Minētā likuma 2. pantā attiecībā uz IVPEE teritoriālās piemērošanas jomu ir noteikts, ka šis nodoklis ir piemērojams visā Spānijas teritorijā.

14 Likuma Nr. 15/2012 4. panta 1. un 2. punktā ar nodokli apliekamie darījumi ir definēti šādi:

“1. Ar nodokli apliekamie darījumi ir elektroenerģijas ražošana un tās iekļaušana elektrotīklā, tostarp elektroenerģijas sistēmā pussalas teritorijā un salu un ārpussalu teritorijās (saražotā neto elektroenerģija) jebkurā no elektrostacijām, kas ir norādītas 1997. gada 27. novembra *Ley 54/1997 del Sector Eléctrico* (Likums 54/1997 par elektroenerģijas nozari; *BOE* Nr. 285, 1997. gada 28. novembris, 35097. lpp.) IV sadaļā.

2. Saražotā neto elektroenerģija šī likuma izpratnē atbilst elektroenerģijai, kas izmērīta ģeneratoros un no kuras tiek izslēgts papildu patēriņš elektroenerģijas ražošanai un zaudējumi, kas ir radušies līdz pieslēgumam tīklam.”

15 Atbilstoši Likuma 15/2012 5. pantam:

“Nodokļa maksātāji ir 2003. gada 17. decembra *Ley 58/2003 General Tributaria* (Likums 58/2003 par vispārējo nodokļu kodeksu; *BOE* Nr. 302, 2003. gada 18. decembris, 44987. lpp.) 35. panta 4. punktā minētās fiziskās un juridiskās personas, kuras veic 4. pantā paredzēto darbību.”

16 Likuma 15/2012 6. pantā ir paredzēts:

“1. Nodokļa bāzi veido kopējā summa, kas nodokļu maksātājam ir jāsaņem par elektroenerģijas ražošanu un tās iekļaušanu elektroenerģijas sistēmā (saražotā neto elektroenerģija) par katru iekārtu attiecīgajā taksācijas periodā.

Šim nolūkam kopējās summas aprēķinā tiek ņemti vērā ieņēmumi, kas ir paredzēti visos Likumā 54/1997 noteiktajos ekonomiskajos režimos attiecīgajā taksācijas periodā, kā arī ieņēmumi, kas ir paredzēti īpašajā ekonomiskajā režīmā elektroenerģijas ražošanas un iekļaušanas elektrotīklā darbībām salu un ārpussalu teritorijās.”

17 Saskaņā ar Likuma 15/2012 8. pantu *IVPEE* nodokļa likme ir 7 %.

18 Šā likuma 10. pantā ir paredzēts:

“1. Nodokļu maksātājiem ir pienākums veikt nodokļa apgriezto iekasēšanu un samaksāt šo summu līdz tā novembra mēneša beigām, kas seko mēnesim, kurā šis nodoklis ir iekasējams [..].

2. Laikā no nākamā gada 1. līdz 20. maijam, septembrim, novembrim un februārim nodokļu maksātājiem, kas veic ar nodokli apliekamo faktu, ir jāveic sadalīts maksājums par katra kalendārā gada triju, sešu, deviņu vai divpadsmit mēnešu periodu [..].

3. Sadalītos maksājumus aprēķina, pamatojoties uz elektroenerģijas neto ražošanas vērtību, kas realizēta kopš taksācijas perioda sākuma līdz iepriekšējā punktā minētā triju, sešu, deviņu vai divpadsmit mēnešu perioda beigām, piemērojot šī likuma 8. pantā paredzēto nodokļa likmi [..].

Šajā nolūkā par ražošanas vērtību uzskata kopējo summu, ko nodokļu maksātājs iekasē par elektroenerģijas ražošanu un tās iekļaušanu (saražotā neto elektroenerģija) elektrotīklā par katru iekārtu attiecīgajā periodā.

[..]”

19 Šī likuma otrajā papildnoteikumā ir paredzēts:

“Katru gadu Likumā par valsts vispārējiem budžetiem ir paredzēts, ka Likuma Nr. 54/1997 13. pantā paredzētās elektrotīkla izmaksas tiek finansētas no summas, ko veido:

a) aplēstā gada ieņēmumu summa no nodokļiem un nodevām, kas ir paredzētas šajā likumā;

[..].”

20 Atbildot uz lūgumu sniegt paskaidrojumus, ko Tiesa nosūtīja iesniedzējtiesai saskaņā ar Tiesas Reglamenta 101. pantu, attiecībā uz atlīdzību par elektroenerģijas ražošanu, kas saskaņā ar Likuma Nr. 15/2012 6. pantu veido *IVPEE* bāzi, iesniedzējtiesa norādīja, ka šī atlīdzība sākotnēji tika reglamentēta Likuma Nr. 54/1997 16. pantā, kurš daļēji tika grozīts ar 2013. gada 12. jūlija *Real Decreto-ley 9/2013 por el que se adoptan medidas urgentes para garantizar la estabilidad financiera del sistema eléctrico* (Karaļa dekrētlukums Nr. 9/2013 par steidzamiem pasākumiem, lai nodrošinātu elektroenerģijas sistēmas finansiālo stabilitāti (*BOE* Nr. 167, 2013. gada 13. jūlijs, 52106. lpp.), un šis likums ir ticis aizstāts ar 2013. gada 26. decembra *Ley 24/2013 del Sector Eléctrico* (Likums Nr. 24/2013 par elektroenerģijas nozari) (*BOE* Nr. 310, 2013. gada 27. decembris, 105198. lpp.), kurš ir stājies spēkā 2013. gada 28. decembrī.

21 Iesniedzējtiesa šajā atbildē precizēja, ka saskaņā ar Likuma Nr. 24/2013 pirmā pārejas noteikuma 1. punktu, kamēr nav tikuši pieņemti piemērošanas noteikumi, kas vajadzīgi atsevišķu šā likuma normu īstenošanai, atbilstošās Likuma Nr. 54/1997 normas joprojām ir piemērojamas. Līdz ar to attiecībā uz 2013.–2016. gadu no Likuma Nr. 54/1997 izrietošais tiesiskais regulējums bija tas, kas reglamentē atlīdzību par elektroenerģijas ražošanu Likuma Nr. 15/2012 izpratnē attiecībā uz visiem punktiem, kuriem ir nepieciešami īstenošanas noteikumi un attiecībā uz kuriem šie noteikumi nebija pieņemti pirms šo finanšu gadu beigām. Šajā ziņā no ieinteresēto personu, kas piedalās šajā tiesvedībā, sniegtajām atbildēm uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem izriet, ka šīs atlīdzības sastāvdaļas, kas paredzētas Likumā Nr. 15/2012 un Likumā Nr. 54/1997, būtībā ir vienas un tās pašas.

22 Likuma Nr. 24/2013 14. panta 5.–7. punktā ir noteikts:

“5. Atlīdzībā par ražošanu ietver:

a) elektroenerģiju, kas tiek tirgota nākamās dienas un tekošās dienas tirgos. Par elektroenerģiju, kas tiek tirgota nākamās dienas tirgū un tekošās dienas izsoļu tirgos tiek atlīdzināts, pamatojoties uz elektroenerģijas piedāvājuma un pieprasījuma šajos tirgos līdzsvarošanas cenu, ko iegūst, izmantojot ieviestos mehānismus.

Par elektroenerģiju, kura tiek tirgota divpusējos, fiziskos vai nākotnes tirgos, tiek atlīdzināts, pamatojoties uz cenu par darījumiem, kas galīgi noslēgti attiecīgajos tirgos. Šo atlīdzības elementu nosaka, ņemot vērā zaudējumus, kuri radušies tīklos, kā arī izmaksas, kas radušās sakarā ar piedāvājuma sistēmas normālas darbības traucējumiem;

b) pielāgošanas pakalpojumus, tostarp retus pakalpojumus un sistēmas līdzsvarošanas pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu patērētāja ar pienācīgu apgādi;

[..]

c) attiecīgā gadījumā – atlīdzību par jaudas mehānismu [..]

d) attiecīgā gadījumā – papildu atlīdzību, kas minēta 6. punktā, par elektroenerģijas ražošanu ārpusšu teritoriju elektrotīklos;

e) attiecīgā gadījumā – īpašo atlīdzību, kas minēta 7. punktā, par elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, augstas efektivitātes koģenerācijas un atlikumiem.

6. Valdība var noteikt papildu atlīdzības elementu, lai segtu starpību starp elektroenerģijas ražošanas ieguldījumu izmaksām un elektroenerģijas ražošanu, kas veikta ārpussalu teritoriju elektroenerģijas sistēmās, un ieņēmumiem, kas gūti no šīs ražošanas darbības [...].

7. Izņēmuma kārtā valdība var noteikt īpašu atlīdzības sistēmu, kuras mērķis ir veicināt ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, augstas efektivitātes koģenerācijas un atlikumiem, ja pastāv pienākums sasniegt enerģētikas mērķus, kas ir paredzēti direktīvās vai citās Eiropas Savienības tiesību normās, vai ja šādas sistēmas ieviešanai ir nepieciešams samazināt enerģijas izmaksas un ārējo enerģētikas atkarību [...].

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 23 *Oliva Park* iesniedza *Oficina Gestora de Impuestos Especiales de Valencia* (Valensijas Akcīzes nodokļu pārvalde, Spānija) pieteikumu koriģēt *IVPEE* apgrieztās iekasēšanas aprēķinus par laikposmu no 2013. līdz 2016. gadam, kā arī lūgumu atmaksāt summu 12 609,58 EUR.
- 24 Tā kā šie lūgumi netika apmierināti, *Oliva Park* vērsās *TEAR* ar sūdzību, kas tika noraidīta ar 2017. gada 28. septembra lēmumu.
- 25 *Oliva Park* par šo pēdējo minēto lēmumu cēla prasību *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana* (Valensijas Kopienas Augstā tiesa, Spānija).
- 26 Pamatodama prasību, *Oliva Park* tostarp apgalvo, ka *IVPEE* ir pretrunā Savienības tiesībām, it īpaši Direktīvām 2008/118, 2009/28 un 2009/72.
- 27 Konkrētāk, attiecībā uz apgalvoto *IVPEE* neatbilstību Direktīvai 2008/118 *Oliva Park* norāda, ka šis nodoklis, kas papildina citus nodokļus par to pašu precī vai pakalpojumu, faktiski esot netiešs nodoklis, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, kā rezultātā tai tiekot radīta nelabvēlīgāka situācija salīdzinājumā ar enerģijas ražošanu no neatjaunojamiem energoresursiem, nenošķirot to atkarībā no intensitātes un vides piesārņojuma. Šī sabiedrība arī norāda uz *IVPEE* nefiskālā mērķa neesamību un tirgus brīvības un darījumdarbības brīvības pārkāpumu.
- 28 Savukārt Spānijas valdība apstrīd šo argumentāciju, apgalvodama, ka *IVPEE* ir tiešs nodoklis, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā, neietekmējot patērētāju, un kuram ir īpašs vides mērķis, kas nav saistīts ar principu “piesārņotājs maksā”, un ražotāji, kuri izmanto atjaunojamus energoresursus, nav diskriminēti attiecībā uz iespēju atgūt *IVPEE* izmaksas. Tādējādi ar šo nodokli netiekot pārkāptas Savienības tiesības.
- 29 Iesniedzējtiesa uzsver, ka vairāki iemesli liek uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus. Lai arī *IVPEE* tiek reglamentēts kā tiešs nodoklis, tā veids un būtiskie elementi esot raksturīgi netiešajam nodoklim. Tāpat, lai gan šim nodoklim ir vides aizsardzības mērķis, runa būtībā esot par nodokli bez īpašiem mērķiem, kas ir vērsti uz ienākumu gūšanu, nevis par nefiskālu nodokli. Visbeidzot, papildus tam, ka elektroenerģijas ražošana no atjaunojamiem energoresursiem tiekot diskriminēta, *IVPEE* izkropļojot iekšējo elektroenerģijas tirgu un pārkāpjot brīvu konkurenci.

- 30 Šī tiesa norāda, ka, lai gan ar Likumu Nr. 15/2012 *IVPEE* tika ieviests kā tiešs nodoklis, kura mērķis atbilstoši minētā likuma preambulai ir “internalizēt vides izmaksas, kas ir radušās no elektroenerģijas ražošanas”, iesniedzējtiesa tomēr uzskata, ka šī klasifikācija neatbilst tā patiesajam raksturam. Pirmkārt, ar šo nodokli netiekot ņemtas vērā nedz nodokļu maksātāja raksturīgās iezīmes, elektroenerģijas ražošanas avots, nedz arī pārvades un sadales tīklu izmantošanas intensitāte.
- 31 Otrkārt, atšķirībā no tiešajiem nodokļiem [*IVPEE*] bāze esot nevis neto ienākumi, bet gan nodokļu maksātāju bruto ienākumi, jo šis nodoklis tiek uzlikts par visu saimnieciskās darbības rezultātā gūto atlidzību no elektroenerģijas ražošanas un iekļaušanas elektroenerģijas tīklā.
- 32 Treškārt, lai gan progresivitātes princips prasa, lai saimnieciskās darbības subjekts, kas piesārņo vairāk, arī maksā vairāk, *IVPEE* likme ir 7 % visiem nodokļu maksātājiem.
- 33 Ceturtkārt, nekāds atbrīvojums vai atlaide neesot paredzēta atkarībā no atjaunojamo energoresursu izmantošanas elektroenerģijas ražošanai vai nodokļu maksātāju darbības ietekmes uz vidi. Tādējādi uzņēmumiem, kas ražo elektroenerģiju no neatjaunojamiem energoresursiem, tiek radīta labvēlīgāka situācija.
- 34 Piektkārt, secinājumu, ka *IVPEE* ir netiešs nodoklis, apstiprinot tas, ka šī nodokļa iekasēšana ir *Dependencia de Aduanas e Impuestos Especiales de la Agencia Tributaria* (Nodokļu administrācijas Muitas un akcīzes direkcija, Spānija), jo akcīzes nodokļi pēc definīcijas ir netiešie nodokļi.
- 35 Sestkārt, nodokļu slogu, ko rada *IVPEE*, sedz patērētāji, maksājot elektroenerģijas galīgo cenu. Turklāt atlidzības sistēmā par elektroenerģijas ražošanas no atjaunojamiem energoresursiem iekārtām šis nodoklis esot skaidri iekļauts kā ekspluatācijas izmaksas, kas jāsedz patērētājiem.
- 36 Iesniedzējtiesas ieskatā – no tā izrietot, ka *IVPEE* piemīt patēriņa nodoklim raksturīgās iezīmes, jo tā būtiskajiem elementiem neapšaubāmi ir saistība ar patēriņu. Tas attiecoties uz elektroenerģiju, kas saražota un iekļauta elektrotīklā, lai to lietotu ekonomikas subjekti, kas nav ražotājs; papildu patēriņi elektroenerģijas ražošanai un zaudējumi, kas ir radušies līdz pieslēgumam tīklam, esot skaidri izslēgti no nodokļa bāzes.
- 37 Iesniedzējtiesa arī uzskata, ka *IVPEE* ir pretrunā Savienības tiesībām, jo tai nav īpaša mērķa. Proti, neraugoties uz Likuma Nr. 15/2012 preambulā ietvertu norādi, saskaņā ar kuru šī nodokļa mērķis ir Spānijas nodokļu sistēmas pielāgošana efektīvākai un videi draudzīgākai izmantošanai, tā iekasēšanai neesot nekāda īpaša vai nefiskāla mērķa un ar to tiekot nevis finansēta konkrētas vides politika, bet gan tikai gūti ieņēmumi. Šajā ziņā ar *IVPEE* uzlikšanu tiekot segtas ļoti augstās izmaksas, kas nepieciešamas piegādes nodrošināšanas uzturēšanai un it īpaši elektroenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un tirdzniecības finansēšanai. Turklāt *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) esot nospriedusi, ka neviens no *IVPEE* strukturālajiem elementiem neatspoguļo vides mērķi.
- 38 Turklāt ar šo nodokli apliekamajiem darījumiem neesot nekādas saistības ar vides mērķi, un netiekot veikta nekāda diferenciācija atkarībā no elektroenerģijas ražošanai izmantotās tehnoloģijas ietekmes uz vidi.
- 39 Šī iesniedzējtiesa arī pauž šaubas par *IVPEE* atbilstību Direktīvas 2009/28 1. panta 2. punktam. Faktiski, tā kā maksājums nav proporcionāls izmaksām, tas varētu atturēt no enerģijas ražošanas, izmantojot atjaunojamos energoresursus.
- 40 Turklāt, tā kā Spānijā importētā enerģija nav pakļauta *IVPEE*, šis nodoklis radot priekšrocības elektroenerģijas ražotājiem citās dalībvalstīs un tādējādi izraisot konkurences izkropļojumu, kas ir aizliegts ar LESD 107. panta 1. punktu. Šādas pret konkurenci vērstas priekšrocības radišana ārvalstu

ražotājiem ietekmējot arī preču brīvu apriti, brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas reglamentēta Direktīvā 2009/72, kurā ir prasīts, lai trešo personu piekļuve attiecīgajai sistēmai tiktu nodrošināta objektīvi un nediskriminējoši.

41 Šādos apstākļos *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana* (Valensijas Kopienas Augstā tiesa, Spānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds formāli tiešs nodoklis kā *IVPEE*, kas īstenībā, ņemot vērā tā patieso raksturu, ir netiešais nodoklis, kuram nav īpaša nolūka un kura vienīgais mērķis ir nodokļu ieņēmumu palielināšana, un tā kvalifikācijai valsts tiesībās nevar tikt dota priekšroka pār ES tiesību interpretāciju, ko nosaka pašas ES tiesību sistēmas mērķi, ņemot vērā attiecīgā nodokļa objektīvās īpašības?
- 2) Vai, neraugoties uz *IVPEE* kā vides nodokļa kvalifikāciju, ar apstākli, ka šī nodokļa galvenais mērķis ir nodokļu ieņēmumu palielināšana, jo darbības, kas ietver elektroenerģijas ražošanu un tās iekļaušanu elektrotīklā, tiek apliktas ar nodokli vienādi – neatkarīgi no to intensitātes un ietekmes uz vidi –, tiek pārkāpts Direktīvas [2009/28] 1. pants, 3. panta 1. un 2. punkts, kā arī 3. panta 3. punkta a) apakšpunkts, to aplūkojot kopsakarā ar [šīs direktīvas] 2. panta k) punktu?
- 3) Vai brīvas konkurences princips un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanas princips ir interpretējami tādējādi, ka tiem ir pretrunā *IVPEE*, jo tas paredz vienādu nodokļu režīmu gan enerģijai no neatjaunojamiem energoresursiem, gan enerģijai no atjaunojamajiem energoresursiem, diskriminējot pēdējo minēto un pārkāpjot atbalsta sistēmu, kas ir paredzēta Direktīvas 2009/28 2. panta k) punktā un ar to saistītajos noteikumos?
- 4) Visbeidzot, vai minētajam brīvas konkurences principam un Direktīvas 2009/72 [32. –34. pantam ..] ir pretrunā *IVPEE*, jo tas atļauj pozitīvu diskrimināciju par labu ārvalstu elektroenerģijas ražotājiem un par sliktu Spānijas ražotājiem, izkropļojot elektroenerģijas iekšējo tirgu un piekļuvi sistēmai?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 42 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā valsts teritorijā, un kura bāzi veido nodokļu maksātāja kopējā ienākumu summa, kas gūta no šo darbību veikšanas.
- 43 Vispirms ir jānorāda, ka Likuma Nr. 15/2012 preambulā *IVPEE* ir kvalificēts kā tiešs nodoklis, ar kuru tiek aplikta “elektroenerģijas ražošanas un iekļaušanas elektrotīklā saimnieciskā darbība”, proti, “elektroenerģijas ražotāju ekonomiskā kapacitāte”. Spānijas valdība šajā ziņā precizē, ka šis nodoklis tika ieviests kā tiešs nodoklis un tā slogs nevar tikt pārnests uz galapatērētāju, ņemot vērā Spānijas elektroenerģijas tirgus darbību.
- 44 Tomēr iesniedzējtiesa, tāpat kā prasītāja pamatlietā, uzskata, ka, neraugoties uz šo tiešo nodokļa kvalifikāciju, *IVPEE*, ņemot vērā tā pazīmes, ir uzskatāms par netiešu nodokli, kura fiskālais slogs tiek pārnests uz elektroenerģijas galapatērētāju, un tādējādi uz to attiecas Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkts.

- 45 Šajā ziņā – nodokļa, nodevas vai maksājuma kvalifikāciju, ņemot vērā Savienības tiesības, nosaka Tiesa atkarībā no nodokļa objektīvajām īpašībām neatkarīgi no kvalifikācijas, kas tam piešķirta valsts tiesībās (spriedums, 2017. gada 18. janvāris, *IRCCS – Fondazione Santa Lucia*, C-189/15, EU:C:2017:17, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 46 Tādējādi, lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, ir jānosaka, vai *IVPEE* var tikt kvalificēts kā papildu netiešs nodoklis, ar ko apliek akcīzes precī, šajā gadījumā elektroenerģiju, Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkta izpratnē.
- 47 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir paredzēts, ka ar to tiek noteikts vispārējais režīms attiecībā uz akcīzes nodokli, ar kuru tieši vai netieši apliek atsevišķu akcīzes preču patēriņu, tostarp, elektroenerģiju, uz ko attiecas Direktīva 2003/96. Saskaņā ar direktīvas 2008/118 1. panta 2. punktu dalībvalstis īpašos nolūkos var akcīzes precēm piemērot papildu netiešos nodokļus, ja šāda piemērošana atbilst Savienības noteikumiem, ko piemēro akcīzes nodoklim vai pievienotās vērtības nodoklim.
- 48 Kā izriet no Tiesas judikatūras – Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkts, kura mērķis ir ņemt vērā dalībvalstu atšķirīgās nodokļu tradīcijas šajā ziņā un bieži netiešo nodokļu izmantošanu, īstenojot ar budžetu nesaistītu politiku, ļauj dalībvalstīm papildus minimālajam akcīzes nodoklim ieviest citus netiešos nodokļus, kam ir īpašs mērķis. Tādējādi jēdziens “papildu netieši nodokļi” šīs normas izpratnē nozīmē netiešus nodokļus, ko uzliek šīs direktīvas 1. panta 1. punktā uzskatīto preču patēriņam – un kas nav “akcīzes nodoklis” šīs pēdējās tiesību normas izpratnē – un ko iekasē īpašam mērķim (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 4. jūnijs, *Kernkraftwerke Lippe-Ems*, C-5/14, EU:C:2015:354, 58. un 59. punkts).
- 49 Līdz ar to, lai noteiktu, vai *IVPEE* ietilpst Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkta piemērošanas jomā, ir jāpārbauda, vai šis nodoklis ir netiešs nodoklis, ar ko tieši vai netieši apliek Direktīvā 2003/96 paredzēto elektroenerģijas patēriņu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 4. jūnijs, *Kernkraftwerke Lippe-Ems*, C-5/14, EU:C:2015:354, 60. punkts).
- 50 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka ar *IVPEE* apliekamie darījumi ir elektroenerģijas ražošana un iekļaušana elektrotīklā, proti, saražotā neto enerģija, kas Likuma 15/2012 izpratnē ir definēta kā elektroenerģija, no kuras tiek izņemti papildu patēriņi elektroenerģijas ražošanai un zaudējumi, kas ir radušies līdz pieslēgumam tīklam.
- 51 Turklāt nav strīda par to, ka *IVPEE* tiek iekasēts nevis tieši no elektroenerģijas patērētājiem, bet no saimnieciskās darbības subjektiem, kas to ražo un iekļauj tīklā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 4. jūnijs, *Kernkraftwerke Lippe-Ems*, C-5/14, EU:C:2015:354, 64. punkts).
- 52 Protams, nodokļa ekonomiskais slogs principā varētu netieši pilnībā gulties uz elektroenerģijas galapatērētāju, ja ražotājs šī nodokļa summu iekļautu katra patēriņam nodotā preces daudzuma cenā tā, lai nodoklis būtu neitrāls attiecībā uz ražotāju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 4. jūnijs, *Kernkraftwerke Lippe-Ems*, C-5/14, EU:C:2015:354, 64. punkts).
- 53 Šajā gadījumā tas tā nav.
- 54 Pirmkārt, kā iesniedzējtiesa norāda, nepastāv formāls nodokļa pārņemšanas mehānisms. Šādā situācijā ar to vien, ka *IVPEE* piemērošanas rezultātā tiek paaugstināta elektroenerģijas cena un līdz ar to visiem gala patērētāju sadārdzinās elektroenerģija, nešķiet pietiekami, lai secinātu, ka šis nodoklis pilnībā tiek pārņemts uz šiem patērētājiem. Pretējā gadījumā ikviens nodoklis, ko maksā elektroenerģijas ražotāji un kas kaut vai minimāli ietekmē patērētāju apmaksāto elektroenerģijas galīgo cenu, būtu jāuzskata par netiešu nodokli Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkta izpratnē, neraugoties uz tiešas un nenodalāmas saiknes neesamību starp šādu nodokli un elektroenerģijas patēriņu.

- 55 Otrkārt, attiecībā uz *IVPEE* aprēķināšanas noteikumiem ir jānorāda, ka šī nodokļa bāzi veido kopējā summa, ko nodokļu maksātājs iekasē par elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā, un kurai tiek piemērota vienota nodokļa likme 7 % apmērā.
- 56 Kā izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, šīs summas aprēķinā atbilstoši Likuma 15/2012 6. pantam ir ietverta atlīdzība par elektroenerģijas ražošanu. Saskaņā ar Likuma Nr. 54/1997 un Nr. 24/2013 atbilstošajām normām šī atlīdzība ietver elektroenerģiju, kas tiek tirgota nākamās dienas un tekošās dienas tirgos un par ko tiek saņemta atlīdzība, pamatojoties uz piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvarošanas cenu, pielāgošanas pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu patērētāja pienācīgu apgādi, atlīdzību par jaudas mehānismiem, kā arī papildu atlīdzību par attiecīgajām elektroenerģijas ražošanas darbībām ārpus valsts teritorijās un elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem.
- 57 Visi ieinteresētie lietas dalībnieki savās atbildēs uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem norādīja, ka atsevišķas daļas, kas veido *IVPEE* nodokļa bāzi un ir uzskaitītas iepriekšējā punktā, nav atkarīgas no tīklā faktiski saražotās un iekļautās elektroenerģijas daudzuma. Kā norādījusi Spānijas valdība, tā tas it īpaši ir attiecībā uz pielāgošanas pakalpojumiem, kuru ietvaros tiek atlīdzināta noteiktas ražošanas jaudas pieejamība, kā arī ražošanas jaudas mehānismi, kuru ietvaros summa, kas veido attiecīgo ražotāju atlīdzību, ir noteikta konkrētas summas, kas izteikta EUR, apmērā par megavatu un ir pamatota attiecīgi ar noteiktas ražošanas jaudas nodrošināšanu, kā arī ar ražotnes lielumu un ražošanas jaudu. Šī valdība uzskata, ka tā tas ir arī attiecībā uz īpašu atlīdzību par elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, augstas efektivitātes koģenerāciju un atlikumiem, kā arī par elektroenerģijas ražošanu ārpus valsts teritorijās, par kurām ir paredzēts papildu maksājums attiecībā uz ienākumiem elektroenerģijas tirgū, ko gūst attiecīgie ražotāji.
- 58 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka *IVPEE* tiek aprēķināts, pamatojoties tikai uz elektroenerģijas ražotāja statusu, balstoties uz daļēji fiksētiem nodokļu maksātāju ienākumiem un tādējādi neatkarīgi no elektroenerģijas daudzuma, kas faktiski tiek saražots un iekļauts elektrotīklā. Līdz ar to nevar konstatēt tiešu un nenodalāmu saikni starp šo nodokli un elektroenerģijas patēriņu.
- 59 Līdz ar to, tā kā *IVPEE* nav netiešs nodoklis, ar ko tieši vai netieši apliek Direktīvā 2003/96 paredzēto elektroenerģijas patēriņu, uz to nevar attiekties Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkts (pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 4. jūnijs, *Kernkraftwerke Lippe-Ems*, C-5/14, EU:C:2015:354, 66. punkts).
- 60 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā valsts teritorijā, un kura bāzi veido nodokļu maksātāja kopējā ienākumu summa, kas gūta no šo darbību veikšanas, neņemot vērā faktisko saražotās un šajos elektrotīklos iekļautās elektroenerģijas daudzumu.

Par otro un trešo jautājumu

- 61 Ar otro un trešo jautājumu, kuri ir jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2009/28 1. pants un 3. panta 1. un 2. punkts, kā arī 3. panta 3. punkta a) apakšpunkts, šo pēdējo apakšpunktu aplūkojot kopā ar šīs direktīvas 2. panta otrās daļas k) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko pēc vienotas likmes apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā, – tostarp gadījumos, kad elektroenerģija tiek ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, – un kura mērķis ir nevis dabas aizsardzība, bet budžeta ieņēmumu līmeņa paaugstināšana.

- 62 Jāatgādina, ka Direktīvas 2009/28 mērķis, kā izriet no tās 1. panta, ir izveidot vienotu sistēmu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanas veicināšanai, tostarp paredzot valstu obligātos mērķus no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvara sasniegšanai enerģijas bruto galapatēriņā.
- 63 Tādējādi saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars 2020. gada enerģijas bruto gala patēriņā atbilst vismaz tās vispārējam valsts mērķim, kā norādīts šīs direktīvas I pielikuma A daļā, kam ir jāsaskan ar mērķi panākt, ka 2020. gadā Savienības galīgajā enerģijas bruto patēriņā no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars veido vismaz 20 %.
- 64 Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2009/28 3. panta 2. punktu dalībvalstīm ir jāveic pienācīgi izstrādāti pasākumi, lai nodrošinātu, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars ir vienāds vai lielāks par to, kas norādīts šīs pašas direktīvas I pielikuma B daļas “indikativajā līknē”.
- 65 Lai sasniegtu šos mērķus, dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas 2009/28 3. panta 3. punkta a) apakšpunktu var īstenot atbalsta shēmas šīs direktīvas 2. panta otrās daļas k) punkta izpratnē, un tās var izpausties kā ieguldījumu atbalsts, atbrīvojumi no nodokļiem vai nodokļu samazināšana, nodokļu atmaksa vai arī pienākums izmantot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto enerģiju.
- 66 Iesniedzējtiesa uzskata, ka *IVPEE* var atturēt elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem, jo ar to tiek aplikti visi ražotāji valstī un tas tiek aprēķināts, neņemot vērā ražošanas izmaksas.
- 67 Šajā ziņā ir jānorāda, ka nevienā no šā sprieduma 62.–65. punktā minētajām Direktīvas 2009/28 normām dalībvalstīm nav aizliegts ieviest tādu nodokli kā *IVPEE*, ar ko aplik elektroenerģijas ražošanu un tās iekļaušanu tīklā, tostarp, ja šī elektroenerģija ir ražota, izmantojot atjaunojamus energoresursus (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Carcelen* u.c., C-215/16, C-216/16, C-220/16 un C-221/16, EU:C:2017:705, 30. punkts).
- 68 Kā izriet no Direktīvas 2009/28 3. panta 3. punkta formulējuma, it īpaši no vārda “drikt”, dalībvalstīm nav nekāda pienākuma īstenot atbalsta shēmas no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanas veicināšanai, nedz arī *a fortiori*, ja tās ir izvēlējušās īstenot šādas shēmas, izstrādāt tās atbrīvojumu no nodokļa vai nodokļa samazinājumu veidā. Dalībvalstīm tādējādi ir rīcības brīvība saistībā ar pasākumiem, kurus tās uzskata par piemērotiem, lai sasniegtu šīs direktīvas 3. panta 1. un 2. punktā, skatot tos kopsakarā ar šīs direktīvas I pielikumu, noteiktos valsts vispārējos obligātos mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 20. septembris, *Elecdey Carcelen* u.c., C-215/16, C-216/16, C-220/16 un C-221/16, EU:C:2017:705, 31. un 32. punkts, kā arī 2019. gada 11. jūlijs, *Agrenergy* un *Fusignano Due*, C-180/18, C-286/18 un C-287/18, EU:C:2019:605, 27. punkts).
- 69 Līdz ar to Direktīvas 2009/28 3. panta 3. punktā paredzētā dalībvalstu iespēja īstenot atbalsta shēmas, lai veicinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanu, attiecīgā gadījumā atbrīvojumu no nodokļa vai nodokļa samazinājumu veidā, nekādi nenožīmē, ka tām būtu liegts aplik ar nodokli uzņēmumus, kas attīstīta šādus enerģijas avotus (spriedums, 2017. gada 20. septembris, *Elecdey Carcelen* u.c., C-215/16, C-216/16, C-220/16 un C-221/16, EU:C:2017:705, 33. punkts).
- 70 Līdz ar to uz otro un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/28 1. pants un 3. panta 1. un 2. punkts, kā arī 3. panta 3. punkta a) apakšpunkts, šo pēdējo apakšpunktu aplūkojot kopā ar šīs direktīvas 2. panta otrās daļas k) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko pēc vienotas likmes aplik elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā, – tostarp gadījumos, kad elektroenerģija tiek ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, – un kura mērķis ir nevis dabas aizsardzība, bet budžeta ieņēmumu līmeņa paaugstināšana.

Par ceturto jautājumu

- 71 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 107. panta 1. punkts un Direktīvas 2009/72 32.–34. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā dalībvalsts teritorijā, un šis nodoklis nav piemērojams citās dalībvalstīs saražotās elektroenerģijas iekļaušanai šajā tīklā.
- 72 Iesniedzējtiesa šajā ziņā norāda, ka *IVPEE* sniedz priekšrocības elektroenerģijas ražotājiem citās dalībvalstīs, jo ar to apliek tikai ražotājus valstī, un no tā secina, ka pastāv konkurences izkropļojums, pārkāpjot LESD 107. panta 1. punktu.
- 73 Ciktāl no atbildes uz pirmo jautājumu izriet, ka *IVPEE* ir tiešais nodoklis, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā, ir jāatgādina, ka, lai gan tiešie nodokļi ietilpst dalībvalstu kompetencē, dalībvalstīm tā tomēr ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības (spriedums, 2010. gada 22. decembris, *Tankreederei I*, C-287/10, EU:C:2010:827, 14. punkts).
- 74 Šajā ziņā, attiecībā, pirmkārt, uz LESD 107. panta 1. punktu, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka LESD noteikumi par valsts atbalstu neattiecas uz nodokļiem, izņemot, ja tie ir atbalsta pasākuma finansēšanas veids un tādējādi ir šī pasākuma neatņemama sastāvdaļa (spriedums, 2018. gada 20. septembris, *Carrefour Hypermarchés* u.c., C-510/16, EU:C:2018:751, 14. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 75 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka ieņēmumi no *IVPEE* iekasēšanas būtu uzskatāmi par valsts atbalsta pasākuma finansēšanas veidu šīs judikatūras izpratnē. No tā izriet, ka šis nodoklis nevar tikt uzskatīts par tādu, kas ietilpst LESD noteikumu par valsts atbalstu piemērošanas jomā.
- 76 Otrkārt, attiecībā uz Direktīvu 2009/72 ir jākonstatē, ka šīs direktīvas 32.–34. pants attiecas uz vispārējo nediskriminācijas principu elektroenerģijas iekšējā tirgus jomā, reglamentējot trešo personu objektīvu un nediskriminējošu piekļuvi sistēmai.
- 77 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa norāda, ka *IVPEE* tiesiskais regulējums ļauj pozitīvi diskriminēt ārvalstu elektroenerģijas ražotājus, kaitējot Spānijas ražotājiem, kropļojot elektroenerģijas iekšējo tirgu un pieeju tīklam.
- 78 Šajā ziņā pietiek norādīt – tā kā Direktīva 2009/72 nav pasākums, kas saistīts ar dalībvalstu nodokļu tiesību normu tuvināšanu, šīs direktīvas 32.–34. pantā paredzētais nediskriminācijas princips nav piemērojams valsts tiesiskajam regulējumam, ar kuru tiek ieviests nodoklis, ar ko tiek aplikta elektroenerģijas ražošana un iekļaušana elektrotīklā dalībvalsts teritorijā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2019. gada 7. novembris, *UNESA* u.c., C-80/18 līdz C-83/18, EU:C:2019:934, 51. punkts).
- 79 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 107. panta 1. punkts un Direktīvas 2009/72 32.–34. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt valstī nodokli, ar ko apliek elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā dalībvalsts teritorijā, un šis nodoklis nav piemērojams citās dalībvalstīs saražotās elektroenerģijas iekļaušanai šajā tīklā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 80 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) izdod rīkojumu:

- 1) Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK, 1. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka ar to tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko aplik elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā valsts teritorijā, un kura bāzi veido nodokļu maksātāja kopējā ienākumu summa, kas gūta no šo darbību veikšanas, neņemot vērā faktisko saražotās un šajos elektrotīklos iekļautās elektroenerģijas daudzumu.
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK 1. pants un 3. panta 1. un 2. punkts, kā arī 3. panta 3. punkta a) apakšpunkts, šo pēdējo apakšpunktu aplūkojot kopā ar šīs direktīvas 2. panta otrās daļas k) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt nodokli, ar ko pēc vienotas likmes aplik elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā, – tostarp gadījumos, kad elektroenerģija tiek ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, – un kura mērķis ir nevis dabas aizsardzība, bet budžeta ieņēmumu līmeņa paaugstināšana.
- 3) LESD 107. panta 1. punkts un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu 32.–34. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts iekasēt valstī nodokli, ar ko aplik elektroenerģijas ražošanu un iekļaušanu elektrotīklā dalībvalsts teritorijā, un šis nodoklis nav piemērojams citās dalībvalstīs saražotās elektroenerģijas iekļaušanai šajā tīklā.

[Paraksti]